

Lehdistötiedote

Luxemburg, 5. kesäkuuta 2020

Viljelyalueiden biologinen monimuotoisuus on yhä laskusuunnassa YMP:n erityistoimenpiteistä huolimatta, toteavat tarkastajat.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen uudessa kertomuksessa todetaan, että yhteisen maatalouspolitiikan (YMP) avulla ei ole kyetty vaikuttavalla tavalla kääntämään vuosikymmeniä jatkunutta biologisen monimuotoisuuden laskusuuntaa ja tehoviljely on yhä keskeinen syy biologisen monimuotoisuuden vähenemiseen. Tarkastajat havaitsivat puutteita vuoteen 2020 ulottuvassa biologista monimuotoisuutta koskevassa EU:n strategiassa ja sen koordinoinnissa YMP:n kanssa. Lisäksi todettiin, että komissio ei seuraa biologista monimuotoisuutta koskevia YMP:n menoja luotettavalla tavalla, eikä suurimmalla osalla YMP:n rahoitusta juurikaan edistetä biologista monimuotoisuutta. Joillakin YMP:n järjestelmillä voidaan edistää biologista monimuotoisuutta enemmän, mutta komissio ja jäsenvaltiot ovat suosineet vaikutukseltaan vähäisempiä vaihtoehtoja.

Euroopassa viljelyalueilla esiintyvien lajien määrä ja moninaisuus ovat vähentyneet monen vuoden ajan. Havainnollistava indikaattori muutoksesta on, että viljelyalueiden lintukannat ja niittyjen perhoskannat ovat vähentyneet yli 30 prosentilla vuodesta 1990. Tehoviljely on kääntänyt luonnollisen kasvillisuuden ja sen seurauksena myös eläinten määrän ja kirjon laskuun, ja se on yhä keskeinen syy biologisen monimuotoisuuden vähenemiseen.

Vuonna 2011 komissio hyväksyi strategian, jonka tarkoituksena oli pysäyttää biologisen monimuotoisuuden väheneminen vuoteen 2020 mennessä. Strategiassa sitouduttiin lisäämään maa- ja metsätalouden vaikutusta biologisen monimuotoisuuden säilyttämiseen. Tavoitteena oli aikaansaada mitattavissa oleva parannus niiden lajien ja luontotyyppien suojelun tasossa, joihin maatalous vaikuttaa haitallisesti. Tarkastajat arvioivat, onko YMP tukenut viljelyalueiden biologisen monimuotoisuuden säilyttämisen parantamista ja miten EU on edistynyt tavoitteidensa saavuttamisessa. Tarkastuskäynnit tehtiin Irlantiin, Kyprokselle, Puolaan, Romaniaan ja Saksaan.

“YMP:n avulla ei tähän mennessä ole kyetty riittävällä tavalla torjumaan viljelyalueiden biologisen monimuotoisuuden laskusuuntausta, mikä muodostaa keskeisen uhan niin viljelyn kuin ympäristönkin kannalta”, toteaa kertomuksesta vastaava Euroopan tilintarkastustuomioistuimen jäsen Viorel Ștefan. “Vuoden 2020 jälkeen sovellettavaa YMP:tä

Lehdistötiedotteessa esitetään Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen keskeiset tiedot. Kertomus löytyy kokonaisuudessaan sivustolta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

koskevan ehdotuksen ja vuoteen 2030 ulottuvan biologista monimuotoisuutta koskevan strategian tavoitteena on parantaa YMP:n kykyä vastata haasteisiin, kuten biologisen monimuotoisuuden vähenemiseen, ilmastonmuutokseen tai sukupolvenvaihdokseen siten, että samalla tuetaan eurooppalaisia viljelijöitä kestävä ja kilpailukykyisen maatalousalan ylläpitämisessä.”

Tarkastajat havaitsivat, että maataloudelle ei ollut asetettu mitattavissa olevia tavoitteita vuoteen 2020 ulottuvassa biologista monimuotoisuutta koskevassa EU:n strategiassa. EU:n rahoittamien toimien edistymistä ja tuloksellisuutta oli näin ollen vaikea arvioida. Lisäksi biologista monimuotoisuutta koskevien EU:n toimintapolitiikkojen ja strategioiden välinen koordinointi oli heikkoa. Tämä johti esimerkiksi siihen, että biologisen monimuotoisuuden yhden osa-alueen – geneettisen monimuotoisuuden – vähenemiseen ei kyetty puuttumaan.

YMP:n suorien tilatukien osuus EU:n maatalousmenojen kokonaismäärästä on noin 70 prosenttia. Komissio ei kuitenkaan seuraa biologiseen monimuotoisuuteen kohdentuvia YMP:n menoja luotettavalla tavalla, sillä se arvioi joidenkin toimenpiteiden vaikutuksen biologiseen monimuotoisuuteen liian suureksi. Toimenpiteiden vaikutus viljelyalueiden biologiseen monimuotoisuuteen on rajallinen tai tuntematon. Joillakin suorilla tukia koskevilla vaatimuksilla, erityisesti viherryttämällä ja täydentävillä ehdoilla, on mahdollista parantaa biologista monimuotoisuutta, mutta komissio ja jäsenvaltiot ovat suosineet vaikutukseltaan vähäisempiä vaihtoehtoja, kuten kerääjäkasveja tai tyypeä sitovia kasveja. Tarkastajat havaitsivat myös, että täydentävien ehtojen seuraamusjärjestelmällä ei ollut selkeää vaikutusta viljelyalueiden biologiseen monimuotoisuuteen. Lisäksi todettiin, että viherryttämisen tarjoamia mahdollisuuksia ei ollut käytetty riittävästi.

Maaseudun kehittämissuunnitelmien mahdollisuudet biologisen monimuotoisuuden edistämiseen ovat suorilla tukilla paremmat. Tämä pätee etenkin ohjelmiin, joilla tuetaan sellaisia ympäristöystävällisiä viljelykäytäntöjä, jotka ylittävät sovellettavat lakisääteiset velvoitteet. Jäsenvaltiot kuitenkin käyttävät vain harvoin vaikutuksiltaan merkittäviä toimenpiteitä, kuten tulosperusteisia järjestelmiä. Useimmiten käytössä ovat viljelijöiden keskuudessa suosittummat kevyet viherryttämistoimenpiteet, jotka eivät ole yhtä vaativia ja hyödyllisiä.

Tarkastajat suosittelevat, että komissio parantaa vuoteen 2030 ulottuvan biologista monimuotoisuutta koskevan strategian koordinointia, edistää suorien tukien ja maaseudun kehittämistoimien vaikutusta biologiseen monimuotoisuuteen, seuraa tarkemmin alan menoja ja kehittää luotettavia indikaattoreita YMP:n vaikutuksen arviointiin.

Toimittajille tiedoksi

Viljelyalueiden biologisella monimuotoisuudella tarkoitetaan luonnonvaraisia eläimiä (ei siis karjaa tai kotieläimiä), kuten pieniä nisäkkäitä, lintuja ja hyönteisiä, niittyalueiden luonnollista kasvillisuutta, peltomaata ja pysyviä viljelykasveja sekä maaperässä esiintyvää elämää.

EU:n asema biologisen monimuotoisuuden suojelussa on ratkaisevan tärkeä, sillä EU asettaa ympäristönormeja ja osarahoittaa suurinta osaa jäsenvaltioiden maatalousmenoista. Komissio suunnitteli biologiseen monimuotoisuuteen suunnattavan vuosina 2014–2020 kaikkiaan 86 miljardia euroa (noin 8 prosenttia EU:n talousarviosta pitkällä aikavälillä). YMP:n varoja oli määrä suunnata tarkoitukseen 66 miljardia euroa. Sekä EU että jäsenvaltiot allekirjoittivat 1990-luvulla biologista monimuotoisuutta koskevan YK:n yleissopimuksen ja sitoutuivat vuonna 2010

Aichin tavoitteisiin, jotka asetettiin vuodelle 2020. Maailman talousfoorumi luokitteli tammikuussa 2020 biologisen monimuotoisuuden köyhtymisen yhdeksi maailman viidestä suurimmasta uhasta sekä todennäköisyydeltään että vaikutuksiltaan. Toukokuussa 2020 komissio julkaisi vuoteen 2030 ulottuvan biologista monimuotoisuutta koskevan EU:n strategian.

Tilintarkastustuomioistuin julkaisee erityiskertomuksen 13/2020 “Viljelyalueiden biologinen monimuotoisuus: laskusuunnassa YMP:stä saadusta rahoituksesta huolimatta” maailman ympäristöpäivänä, jolloin kunnioitetaan myös biologista monimuotoisuutta. Kertomus on saatavilla tilintarkastustuomioistuimen verkkosivulla (eca.europa.eu) 23:lla EU:n kielellä. Euroopan tilintarkastustuomioistuin on hiljattain julkaissut kertomukset torjunta-aineista, Natura 2000 -verkostosta ja YMP:n viherryttämisestä. Se käsittelee biologista monimuotoisuutta myös seuraavassa Journal-julkaisussaan ja julkaisee lähiaikoina pölyttäjiä koskevan kertomuksen.

Kertomusta koskevat tiedustelut: Damijan Fišer

sähköposti: damijan.fiser@eca.europa.eu puhelin: (+352) 4398 45 510 matkapuhelin: (+352) 621 55 22 24

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen toimenpiteet COVID-19-pandemian torjumiseksi

Euroopan tilintarkastustuomioistuin tekee kaikkensa voidakseen jatkaa julkisen talouden tarkastustoimintaa EU:ssa vaikuttavalla tavalla ja tuottaakseen ajankohtaisia tarkastuskertomuksia, lausuntoja ja katsauksia COVID-19-pandemian aikana, siinä määrin kuin se on nykyisissä vaativissa olosuhteissa mahdollista. Haluamme myös ilmaista kiitollisuutemme kaikille niille, jotka työssään pelastavat henkiä ja taistelevat pandemiaa vastaan niin Luxemburgissa ja EU:ssa kuin muuallakin maailmassa. Olemme lisäksi sitoutuneet tukemaan Luxemburgin hallituksen toimia kansalaisten terveyden suojelemiseksi. Olemme lieventäneet meneillään olevan terveystilanteen vaikutuksia henkilöstöömme toteuttamalla varotoimenpiteitä, joilla pienennetään henkilöstön jäseniin ja heidän perheisiinsä kohdistuvaa riskiä niin paljon kuin mahdollista.